

Bringing Zero-resourced Languages of Myanmar to the Digital World

Win Pa Pa

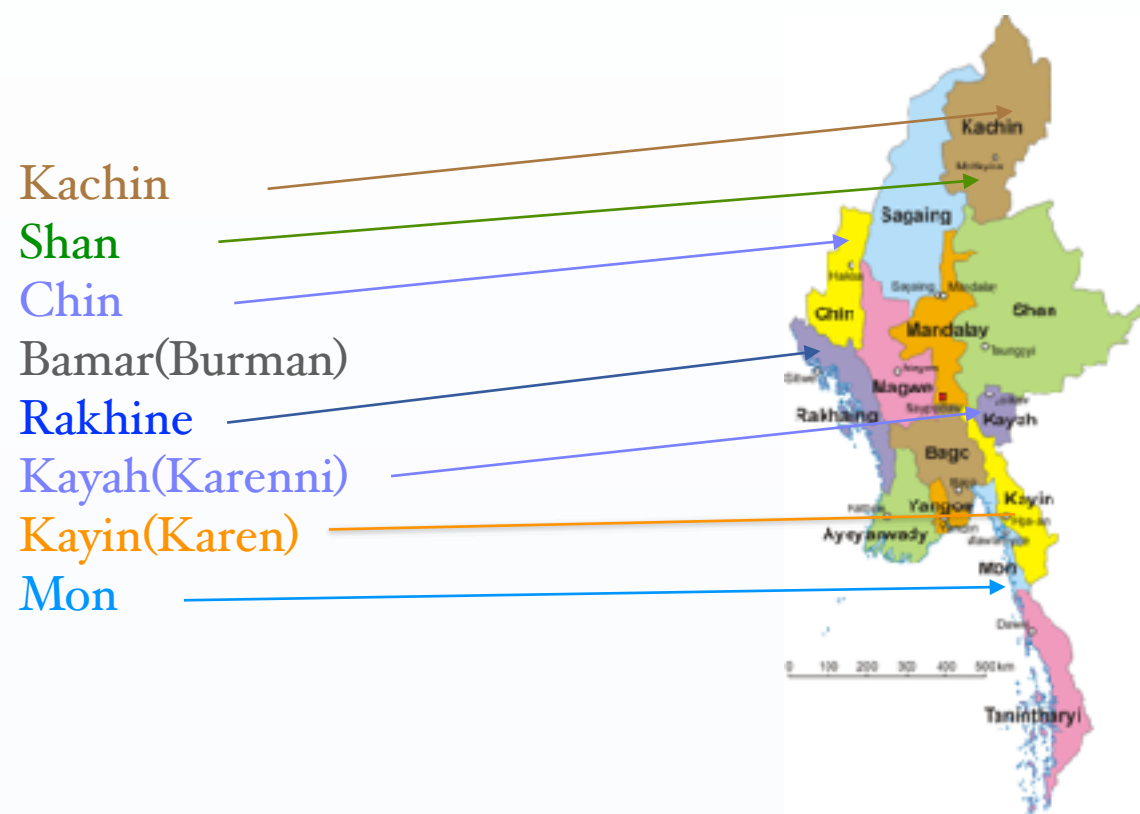
University Computer Studies, Yangon, Myanmar

International Conference on Language Technologies for All (LT4All)
4-6 December 2019, UNESCO Headquarters, Paris, France

Myanmar and its Languages

- a member of the Lolo-Burmese grouping of the Sino-Tibetan language family
- 135 distinct languages, generally grouped into 8 main ethnic language clusters, Kachin, Kayah, Kayin, Chin, Mon, Rakhine, Bamar and Shan.

Dialects of Myanmar language

- * The majority of Myanmar language speakers, who live throughout the **Irrawaddy River Valley**, use a number of largely similar dialects, while a minority speak non-standard dialects found in the peripheral areas of the country. These dialects include:
 - Tanintharyi Region: Merguese (Myeik), Tavoyan (Dawei), and Palaw
 - Magway Region: Yaw
 - Shan State: Intha, Taungyo and Danu

Myanmar language is Low-resourced

- Until 2005, most Myanmar language websites used image-based text,
- No Digital Myanmar text available online as language resource for Natural Language Processing(NLP) before that time

Language Technologies for all Myanmar People

Machine Translation

- * Rule-based English to Myanmar MT with the help of a dictionary till 2006.
- * Statistical Machine Translation(SMT) from 2010 to 2016
- * Joined ASEAN MT project 2011-2013
- * Started Neural MT from 2018

Resource Building for Machine Translation

- * UCSYCorpus English-Myanmar bilingual 2017-2018
- * manually collected from local news website, Wikipedia
- * 220,000 parallel sentences
- * Use for Myanmar - English Translation Task at Workshop on Asian Translation(WAT) 2018 & 2019 to promote Translation on Myanmar language

Ref: [Yimon Shwe Sin, Khin Mar Soe, *Syllable-based Myanmar-English Neural Machine Translation, ICCA2018*]

Resources for Myanmar Dialects

- * Rakhine-Myanmar Corpus (20k sentences)
- * Tanintharyi Dialects (Dawei, Myeik - Myanmar) Corpus (20 k sentences)

Myanmar	Dawei	Myeik	Rakhine
သူ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူတ နှစ်ယောက် တွဲရတာ ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူတို့ကို မယုံရုံပဲ သဘာဝနဲ့ပယ်။	သူ မင်းကို ဟိုနဲ့ပယ် ပယ်သ နဲ့ပယ်။
ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	ကျွန်တို့ နှစ်ယောက် တွဲရတာ ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ မင်း ကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ မင်း ကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ မင်း ကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ မင်း ကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။
သူ ကျွန်တော် ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တို့ မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။	သူ ကျွန်တော် မင်းကို ခေါ်သော ဝမ်းသာ မနပ်ပယ်။

Table 1.Example parallel sentences of Myanmar Dialects

Ref: [Thazin Myint Oo, Ye Kyaw Thu and Khin Mar Soe, "Neural Machine Translation between Myanmar (Burmese) and Rakhine (Arakanese)", In Proceedings of the Sixth Workshop on NLP for Similar Languages, Varieties and Dialects, June 7th 2019]

Automatic Speech Recognition

- * collected speech data from broadcast news published online and manually transcribe them into text
- * designing the text corpus first and recording the speech by reading the collected text
- * Myanmar speech corpus (UCSY-SCr) for Automatic speech recognition

Myanmar ASR Demo

<http://nlpresearch-ucsy.edu.mm/masr.html>

Data	Size	Speakers	Utterance	UniqueWord
		Female Male Total		
Web News	25 Hrs 20 Mins	177 84 261	9,066	9,956
Daily Conversations	17 Hrs 19 Mins	42 4 46	22,048	1,740
Total	42 Hrs 39 Mins	219 88 307	31,114	11,696

Table 2. Statistics of UCSY-SCr corpus

Model	Close domain TestSet	Open domain TestSet
Word-based ASR Model (SER%)	9.7	16.8
Syllable-based ASR Model (SER%)	15	18.33

Table 3. Evaluation of ASR on UCSY-SCr with CNN models

Ref: [Developing a Speech Corpus from Web News for Myanmar (Burmese) Language" Aye Nyein Mon, Win Pa Pa, Ye Kyaw Thu and Yoshimori Sagisaka, Oriental-COCOSDA 2017]

Myanmar Text-to-Speech

- * Tone is the integral part of the pronunciation of syllable and can affect the meaning of that syllable
- * Tonal features in contextual information is important in the naturalness of synthesized speech
- * Proposed a questionset for Myanmar language
- * many pronunciations do not follow their orthography
- * Graphic to phoneme(g2p) is one of the important task to Myanmar TTS
- * LSTM-RNN and linguistics features are applied modeling Myanmar speech synthesis

Applied in "Burmese Text-To-Speech Engine" desktop and mobile Myanmar TTS applications for visually impaired people

Utterance:
နောက်ထပ် အားသာချက်ကတော့ မိသားစုနဲ့ ခရီးသွားဖို့ အဆင်ပြေတဲ့ ကျယ်ဝန်းမှုရှိတာပါ။။
Word:
နောက်ထပ် အားသာချက် က တော့ မိသားစု နဲ့ ခရီးသွား ဖို့ အဆင်ပြေ တဲ့ ကျယ်ဝန်းမှု ရှိတာပါ။။
Syllable:
နောက် ထပ် အား သာ ချက် က တော့ မိ သား စု နဲ့ ခ ရီး သွား ဖို့ အ ဆင် ပြေ တဲ့ ကျယ် ဝန်း မှု ရှိ တာ ပါ ပဲ
Phoneme in MLC symbol:(g2p)
n au' ht a' a: th a gy e' k a. d o. m i. th a: z u. n e. kh a- j i: th w a: b o. a- hs in pje i d e. ky e w un: h m u. sh i. d a b a b e

<http://www.nlpresearch-ucsy.edu.mm/myantexttospeech.html>

Ref: [Aye Mya Hlaing, Win Pa Pa, Ye Kyaw Thu, "Enhancing Myanmar Speech Synthesis with Linguistic Information and LSTM-RNN", In Proceedings of 10th ISCA Speech Synthesis Workshop (SSW10), September 2019, Vienna, Austria]